

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

20.09.2018 № 08-2243

На № _____ від _____

**Президентіві України
Порошенку П. О.**

Щодо результатів аудиту

Вельмишановний Петре Олексійовичу!

На засіданні Рахункової палати 28.08.2018 розглянуто та затверджено Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на виконання повноважень Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, а також за підсумками обговорення прийнято відповідне рішення.

Згідно зі статтею 38 Закону України «Про Рахункову палату» інформуємо, що на забезпечення діяльності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі – Нацкомфінпослуг), у 2016–2017 роках та I кварталі 2018 року використано 102,5 млн грн коштів державного бюджету, що відповідало бюджетним призначенням. Водночас мету бюджетної програми 5501010 – забезпечення реалізації державного регулювання та нагляду за ринками фінансових послуг – повною мірою досягнуто не було (результативні показники виконано на рівні близько 78 відсотків). На проведення аналізу й оцінки стану досягнення зазначеної мети та ефективності використання бюджетних коштів впливала невідповідність результативних показників, затверджених у паспортах програми на 2016–2017 роки, більшості визначених законодавством основних напрямів діяльності та завдань Нацкомфінпослуг. Так, в 2017 році показники якості, затверджені у програмі, не було доповнено такими, які мали б характеризувати

досягнутий рівень захисту інформації відповідно до напряму діяльності «приведення інформаційної інфраструктури та ресурсів Нацкомфінпослуг у відповідність до вимог щодо захисту інформації та змін у нормативно-правових актах», бюджетні кошти на реалізацію якого Нацкомфінпослуг отримала як додаткові асигнування.

Обрану у 2017 році переговорну процедуру здійснення закупівель послуг ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Медирент» на суму 1,5 млн грн документально не обґрунтовано, що не відповідає вимогам статті 35 Закону України «Про публічні закупівлі». Зокрема, інформацію про надання зазначеним підприємством відповідних послуг у попередні роки, що мало б бути підставою для отримання послуг саме від нього в 2017 році, документально не підтверджено.

З огляду на викладене прийняті управлінські рішення не сприяли досягненню економії бюджетних коштів, оскільки непроведення тендерної процедури закупівель негативно вплинуло на створення умов для конкуренції серед постачальників таких послуг.

На якість виконання Нацкомфінпослуг повноважень серед іншого впливала невідповідність законодавства, яке регламентує основні підходи до регулювання та нагляду за ринком фінансових послуг, світовим стандартам і сучасним умовам розвитку фінансового ринку, а також неузгодженість положень окремих нормативно-правових актів. Враховуючи зазначене, потребують опрацювання законодавчі ініціативи з метою посилення інституційної спроможності органу, який здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, що має позитивно вплинути на умови діяльності суб'єктів ринку та поліпшення якості надання фінансових послуг.

Протягом 2016–2017 рр. та I кварталу 2018 року Нацкомфінпослуг не було забезпечено належного ведення та відображення в окремих реєстрах достовірної інформації про фінансові установи. Зокрема, значна кількість суб'єктів, які не провадять діяльність на ринку фінансових послуг та не мають відповідних ліцензій, обліковується в Державному реєстрі фінансових установ. Також Нацкомфінпослуг не затверджено Положення про порядок та форму ведення Єдиного реєстру бюро кредитних історій, що ускладнює прийняття учасниками ринку фінансових послуг ефективних управлінських рішень у зв'язку з відсутністю всієї необхідної інформації.

Згідно з вимогами чинного законодавства Нацкомфінпослуг здійснювала видачу ліцензій на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів) та переоформлення діючих ліцензій шляхом видання відповідних розпоряджень за заявами ліцензіатів. У 2016 році було видано 293 ліцензії, у 2017 – 2 181, у I кварталі 2018 року – 159 ліцензій. Зростання кількості виданих в 2017 році ліцензій зумовлено внесенням до нормативно-правових актів змін, якими розширено перелік фінансових послуг, що підлягають ліцензуванню.

Недосконала нормативно-правова база створює ризики несвочасної сплати ліцензіатами плати за отримані ліцензії на право здійснення господарської діяльності. Зокрема, це пов'язано з неузгодженістю положень законів України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про страхування» та частини першої статті 14 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» щодо порядку сплати та повноважень з встановлення розміру плати.

Лише під час проведення аудиту Нацкомфінпослуг було вжито окремих заходів впливу до суб'єктів, які не сплатили кошти за отримані ліцензії, та укладено Угоду про інформаційне співробітництво з Державною казначейською службою України.

У періоді, що досліджувався, Нацкомфінпослуг повною мірою не забезпечила виконання повноважень зі здійснення нагляду за додержанням законодавства суб'єктами, які надають фінансові послуги.

За результатами вжитих Нацкомфінпослуг заходів із запобігання і припинення порушень законодавства на ринку фінансових послуг та захисту прав споживачів фінансових послуг до порушників законодавства застосовано 31,4 млн грн штрафних санкцій, з яких ними добровільно сплачено лише 7,5 млн грн (24 відсотка). Стягнення 23,8 млн грн (76 відс.) застосованих штрафних санкцій Нацкомфінпослуг не забезпечено. Примусове стягнення забезпечено лише щодо 0,2 відс. загальної суми нарахованих штрафних санкцій.

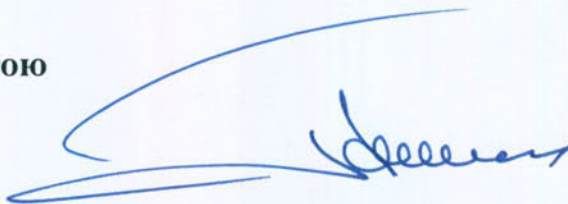
Зазначене спричинено, зокрема, відсутністю налагодженої взаємодії підрозділів Нацкомфінпослуг, відповідальних за виявлення порушень законодавства на ринку фінансових послуг, з підрозділами, відповідальними за ведення претензійно-позовної роботи.

Нацкомфінпослуг уповноважено Кабінетом Міністрів України на забезпечення участі в Міжнародній асоціації органів страхового нагляду та Міжнародній організації нагляду за пенсійними фондами. Водночас у зв'язку з недостатністю бюджетних коштів на сплату членських внесків Нацкомфінпослуг не забезпечено участі в роботі цих міжнародних організацій, що погіршує міжнародний імідж України.

Надається в порядку інформування.

З глибокою повагою

Голова

В. В. Пацкан